

ORENDI ÉVA

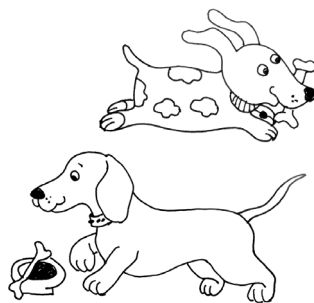
KUTYÁINKRÓL

Egy nemzet nagyságát és erkölcsi fejlettségi szintjét abból lehet lemérni, ahogyan az állatokkal bánik.

MAHATMA GANDHI

■ Ebből az idézetéből kiindulva sajnos azt kell mondanom, hogy napjainkban is nagyon sok tenivalónk van ezen a téren. Még mindig széles körben elterjedt a kutyáktól való félelem és az állatokkal való mostoha bánásmód, ami erkölcsi fejlettségi szintünk hiányát vagy gyengeségét igazolja. A kutyákról lévén szó, gyakran felteszem magamnak a kérdést, miért is van szüksége az embereknek a kutyákra. Legtöbb esetben azért kell kutya, hogy a rövid láncra és a gazdasági udvar valamelyik szegletébe kikötött állat védje meg a háziakat vagy a meglévő haszonállatokat. Mivel a láncra kötés miatt korlátozott a mozgása, csak ugatással védekezhet, illetve jelezhet. Ezek a szeretetre érdemes állatok meg is teszik, de amikor kiöregednek, lecserélik őket fiatalabbra, és mindig megtalálják a módját annak, hogy megszabaduljanak tőlük, vagy minden lelkiismeret-furdalás nélkül elpusztítják őket. A „legjobb esetben” a gazdi mégiscsak megsajnálja az állatot, és a tőle való megszabadulásnak ezt a drasztikus formáját nem alkalmazzák – gondolván, hogy adnak egy további esélyt az életre –, és elviszik a kiszolgált állatot idegen helyre, ahol a sorsára hagyják. Ekkortól kezdődik az elhagyott, magára hagyott állatok kálváriája, szenvedése. Ha tudnának mesélni, nagyon sok megrázó, megható történetnek lennének a tanúi.

Szokták mondani, hogy minden kóbor állat mögött egy felelőtlen ember áll. Hozzátennem, nemcsak felelőtlen, hanem lelkiismeret nélküli az, aki magára hagy egy állatot. A kutyát már rég há-

Minden állatszerető kutyás gazdi tudja, és az állatotthonban napról napra tapasztaljuk mi is, hogy ez így igaz. Egy kutya önzetlenül tud szeretni, hűsége, ragaszkodása példátlan – és végtelen.

ziasította az ember, akinek gondoskodnia kellene róla. Nagyon sokan ezt nem teszik, és nekik „köszönhetően” nemritkán találkozunk még ma is a városok, falvak utcáin vagy az erdők szélén, a lakott helységeken kívül csatangoló gazdátlan ebekkel. Ezek az emberek azok, akik miatt szükség lett állatotthonokra, ahol négy lábú barátaink esélyt kapnak egy jobb élethez s nemegyszer arra is, hogy egy állatszerető gazdihoz kerüljenek. A csíkszeredai állatotthont is azért hozta létre közel 20 éve néhány állatszerető ember, hogy megmentsek és jobb életfeltételeket, szeretetet biztosítsanak, adjanak a sokat szenvedett, sérült állatoknak. Nagyon sok szomorú, de nem kevés esetben jó kimenetelű esettel találkoztunk a hosszú évek folyamán, és az a tény, hogy tevékenységünk hasznos és megér minden fáradságot, igazolja az a végtelen szeretetet, amit viszonzásul kaptunk és kapunk a befogadott, megmentett kutyáktól.

Sajnos napjainkban széles körben elterjedt a kutyáktól, a kóbor kutyáktól való félelem. E félelem oka a rosszul vagy egyáltalán nem nevelt kutyák agresszív viselkedésében rejlik. Vannak emberek, akik kimondottan agresszivitásra nevelik őket – „ilyen az igazi, jó házőrző” –, mások pedig abban lelik élvezetüket, örömeiket, hogy bántalmaznak, kínoznak egy védtelen állatot. Az állatoknak szándékosan okozott szenvedés nem felelőtlenység, hanem szívtelenség és gonoszság. Az utcára „kidobott” állatok többnyire mind sérültek. Az állatotthonba bekerült kutyák sokaságánál találkoztunk jó néhányszor komoly, hosszú kezelést igényelő sérülésekkel, amelyeket az emberi kegyetlenkedésnek tudhatunk be (vasvillával átdöfött kutya, a veréstől szemét elvesztő kutya, a nyakába véresen, a húsába beleékelődött drótos kutya, törött lábú, csontú kutya, olyan kutya, amelyiknek, hogy ne ugasson, a torkába döftek egy seprűnyelet, hogy örökre elhallgattassák). Számtalan megcsonkított és kiéhezett, sokat szenvedett állat került az állatotthonba. Mind félénkek voltak, nem agresszívek, és – ha szabad úgy fogalmaznom – méltósággal, nagy türelemmel viselték az orvosi kezeléseket. Az állatotthon személyzete meg is tett és megtesz mindent, hogy az állatok megkapják a maximálisan jó ellátást és azt a szeretetet, amit addig nem ismertek. Általunk megismerhetik azt az emberfajtát, amelytől nem kell rettegni, akiktől szeretetet kapnak, és akik védik őket. Vannak állatvédelmi törvények, amelyek betartása sajnos nagyon hiányos, vagy egyáltalán nem működik. De miért keltenek a törvények, miért nem viselkedünk mi úgy, hogy a szívünkre, lelkiismeretünkre hallgatva ne bántalmazunk védteleneket? Ehhez azonban nevelésre lenne szükség, az otthonról hozott üzenetre – „az állatokat nem szabad bántani, mert ők is érző, értelmes lények”. Meglátásom szerint elsősorban a felnőttekkel van baj. Ha ők nem szeretik az állatokat, sőt a gyerekek előtt bántalmazzák őket, akkor azok is azt teszik, amit a szüleiktől látnak. Ismerek egy nagypapát, akinek az a szórakozása, hogy kövekkel dobálja a kóbor kutyákat. Megkérdeztem tőle, miért teszi, mert a kutyák nem támadják, ellenkezőleg messzire elkerülik. A gyűlölettől kivörösödve ordította, hogy veszélyt jelentenek az unokájára (egyébként nem volt jelen egy unoka sem), és vigyem haza azokat a dögöket, ha szeretem őket. Na most ennek a dühöngő nagypapának magyarázom meg, hogy azok a szerencsétlen állatok a felelőtlen embereknek köszönhetően vannak az úton. Meséljek neki arról, hogy sok embernek milyen sokat jelentenek, hogy nemcsak barátok, házi kedvencek, családtagok, hanem vannak életmentő, nyomozó, vakvezető és beteg ember melletti munkakutyák, „akik” hűséges ragaszkodásukkal akár az életüket is kockára teszik a szeretet gazdijukért? Nem lehet vele beszélni, ő csak a gyűlölettől prüszkölve ordít. Ott is hagyom, arra gondolva, hogy Istenem, miként lehet valaki az állatokkal szemben ennyire elvakultan gonoszkodó lelkületű ember, és még hány ilyen van a világon?

Számos könyv jelent meg megható állattörténetekkel, filmeket, dokumentumfilmeket készítettek az állatok viselkedéséről, hűségéről. „A kutya egyetlen életcélja, hogy a szívét neked ajándékozza” – írta J. R. Ackerley. Minden állatszerető kutyás

gazdi tudja, és az állatotthonban napról napra tapasztaljuk mi is, hogy ez így igaz. Egy kutya önzetlenül tud szeretni, hűsége, ragaszkodása példátlan – és végtelen. A hűséges ragaszkodásnak köszönhetően sajnos tragikus kimenetelű történetnek is voltunk szemtanúi. Egy idős, egyedül élő hölgy kórházba került. Hozzátartozói a magára maradt kiskutyát behozták az otthonba. A kiskutya, mivel nem tudhatta, miért szakították el a szeretett gazditól, súlyos depresszióba esett, nem akart enni, a vizet sem fogadta el, és bármit is tettünk, hogy felvidítsuk, életkedvre derítsük, csak nézett ránk nagy szomorúsággal, és néhány nap múlva reggelre meghalt. Aznap felhívott a kiskutyát behozó hozzátartozó, és közölte, az idős hölgy éjjel elhunyt.

Egy férfi behozta keverék kutyáját az állatotthonba. Állítása szerint új házba költözik, ahová ez a „korcs” nem illik, már vett magának egy fajtiszta kutyát, de mivel állatszerető, nem akarja megölni vagy az erdőn elhagyni, tehát ha úgy gondoljuk, hogy nekünk kell, akkor itt hagyja. És ha nem fogadjuk be? Akkor neki annyi – volt a válasz. Természetesen maradt, és hosszú hónapokig még mindig reménykedve várta a gazdája visszatérését. Mindent megtettünk, hogy elfogadjon bennünket, hogy visszatérjen játékossága, életkedve. Szerencsére sikerült, kapott egy új, szerető gazdit is, aki a szeretetével, ragaszkodásával, ráfigyelésével meghódította, és feledtette a régit.

Vannak feltételeink az otthonból örökbe adott kutyáknál. Először is azt kérjük, hogy a tőlünk elvitt állatot láncra kötni nem szabad, legyen élettere, természetesen orvosi ellátásban is részesíteni kell, és hogy bármikor ellenőrizhető legyen az állatotthon képviselője számára. Amennyiben a körülmények nem felelnek meg, bármikor visszavehető. Voltak esetek, amikor vissza is vittük az állatot az örökbefogadótól. Egy pár évvel ezelőtt januárban elmentünk megnézni egy Penge nevezetű kutyánkat, amelyet nemrég adtunk örökbe. Nagyon hideg volt, –30 fokot mutatott a hőmérő. Bementünk az udvarra, a kutya látott, de nem jelzett, még csak nem is vakkantott. Szegény állat egy méteres láncsal a kerítéshez kötve, se kutyaól, még tető sincs a feje fölött, mellette egy rossz fazékban befagyott víz. Egy idős nő jött ki a házból, akivel köszönés és bemutatkozás után közöltem, hogy máris elviszem az állatot. No comment! Perlekedett, hogy ezt nem csinálhatjuk, mert ha hazajön a fia, mit mond majd neki... A kutyát leszedtem a láncról, menni nem tudott, így a kb. 25 kilós szerencsétlen állatot ölbe vettem, úgy vittem ki, tettem a kocsis hátsó ülésére, és azonnal visszavittem az állatotthonba. Később Penge nagyon jó gazdinak örvendhetett, és az új gazdinak is sok öröme telt benne.

Örökbe adtunk egy kutyát falura. Akinek odaadtuk, égre-földre esküdözött, hogy a világon nála lesz a legjobb dolga. Közel három hónap után a kutyánk hosszú láncsal a nyakában az állatotthon kapujában várta a bebocsájtást. Visszatért magától, és mi boldogan visszafogadtuk. Tigris nevű kutyánkat vissza kellett hozni az otthonba, mert nem tudtak mit kezdeni vele, miután sem ételt, még vizet sem fogadott el napokon keresztül az új gazdiktól. A legyengült állat boldogságát el sem tudom mondani, rögtön evett, ivott, és az állapotához képest ugrándozott. Hihetetlen, hogy nálunk jobb, ő itt érzi magát jól...

Egy késő őszi napon behoztak egy rossz, legyengült állapotban levő kutyát. Nagyon sok friss és elhanyagolt sebet fedeztünk fel rajta, de tele volt régi sebhelyekkel is. Mivel a nyakában a pásztorok által használt kolonc volt, tudtuk, hogy ez az állat az ebben az időszakban szokássá vált „elcsapásnak” az áldozata, és tavasszal majd jelentkezik a gazdája. Az a mentalitás ugyanis, hogy téli időszakban a városban magukra hagyott állatok kukázásból gondtalanul megélnek, majd tavasszal összeszedik őket és kiviszik a legelő állatok mellé. Nagyon gyakori és általunk jól ismert ez az eset. A volt „munkáltató” gazdi tavasszal valóban megjelent, és követelte a kutyája visszaadását. Mivel nagyon sok pásztorkutya kerül be hozzánk, nem tudhatjuk, ki is

volt a gazdája, természetesen a már ismert szokások miatt pásztoroknak nem adunk kutyákat, de hajlandók voltunk megmutatni az ősszel behozott állatokat, mert kíváncsiak voltunk, megtalálja-e az általa cserbenhagyott – ahogy ő mondta – „jobb kezét”. Történetesen a fent említett kutyára esett a választása. Valóban ő lehetett, mert az addig csendes, szelíd kutya minden fogát kimutatva, vicsorogva olyan dühödttá támadásba lendült, hogy a kennel kerítése mentette meg a volt pásztorát. Az állat viselkedéséből kitűnt, hogy az előtte álló ember sokat bántalmazta, kínozta. A Bundás névre keresztelt kutya maradt, és más kutya sem hagyta el az otthont azért, hogy pásztorokdási tisztségbe lépjen.

Pár évvel ezelőtt állatszerető emberek telefonon jelezték, hogy egy kisvárosban kóbor kutyákat szedtek össze, lapátokkal ütötték agyon őket, majd a város szélén egy gödörbe temették a tetemeket. A brutális akciót két állat élte túl, nekik sikerült sérülten is kikaparniuk magukat és elmenekülniük a helyszínről. Szerencsésükre, mert az állatvédők felháborodott reklamációjára az volt a reakció, hogy egy munkagépet rendeltek a gödör teljes megszüntetésére. Ezt már nem éltek volna túl, mint a társaik, amelyek között még lehettek életben, és élve temették el őket! Az egyik túlélőt egy idős férfi vette pártfogásába, a másik kutyát mi szállítottuk el. A városban ismert kutyának az ott lakók a Győzike nevet adták, a későbbiekben mi sem változtattuk meg, annak ellenére, hogy Győzike nem fiú, hanem lánykutya. Győzike azonnal a legjobb orvosi kezelésben részesült, volt is mit kezelni rajta, mert betörték a fejét, az egyik szemét elveszítette, a bordái, lábai sérültek. Teljesen felépült, fél szemmel is nagyszerűen boldogult, és az állatotthon egyik legkedvesebb kutyája lett. Sok szenvedése ellenére sem sérült az emberek iránti kedves viselkedése. Németországba került, ahol a sok érte jelentkezett személy közül a német állatvédők közbenjárásával egy olyan helyre került, ahol boldogan, nagy szeretetben feledhette itteni bántalmazását, élve elhantolását.

Szerencsére nem mindennapi esemény, de azért gyakran előfordult, hogy műanyag vagy vászonzsákba bekötött kutyákat éjjel dobtak be az állatotthon területére. Ezek az elkövetők valószínűleg szégyellték felvállalni embertelen tettüket. Ezek a kutyák többnyire túl is éltek a tőlük való megszabadulásnak ezt a formáját. De ennek a „zsákolásnak” vannak szomorú következményei is, amikor a segítség későn érkezik, és a kutya megfullad. Nemrég egy járókelő hölgy fedezett fel egy zsákot kétségbeesetten őrző és kinyitásával próbálkozó kutyát. A kutya segítségére sietett, és megdöbbenve fedezte fel a zsákba kötött öt kis kutyakölyköt. Egy kiskutya nem élte túl az emberi gonoszság eme formáját, de a többi négy meg a mamájuk szerencsésen bekerült az állatotthonba.

Szinte naponta hívnak bennünket telefonon, hogy szemtanúként bejelentsék az állatok bántalmazását. Az esetek elég változatosak, de mindegyik döbbenetes és szomorú. Miről is szólnak ezek? Néhányat említenék a gyakoribbakból. A részeg szomszédom véresre verte a kutyáját, a szomszédom éhezeti és bántalmazza a kutyáit, a gyermekek kutyakölykökkel fociznak, a szomszédom „felcsapatta” a kutyáját (felakasztotta), a gyermekek levágták a kiskutya farkát és füleit, megmérgezték kutyákat, gombostűkkel teletűzdelt szalonnát adtak a kutyának, marószódával öntötte le a kutyáját – és még hosszan sorolhatnám az ehhez hasonló borzalmakat, amelyeket épeszű, egészséges ember nem tenne. Az állatokkal szembeni szadista viselkedés mindenkor elítélendő, és féltő, hogy az emberekkel szembeni viselkedésük is hasonló. Igaz lelkű, keresztény ember ilyen nem tenne!

Sajnos hallani állatok ilyen módon való elpusztításáról, és hiába van állatvédelmi törvény, sokan nem élnek vele. Az általános felfogás szerint az állat csak állat, azért vannak, hogy megegyük őket, vagy azért, hogy minket, embereket szolgáljanak. A rossz bánásmód, akár haszonállat, akár nem, szinte természetes. Az állatok nem

tudják megvédeni magukat, mivel nem beszélnek, nem panaszkodhatnak, de ha tudnának, akkor is alig akad olyan hivatalos személy vagy intézmény, aki/amely igazságot szolgáltatna az őket ért emberi gonoszágokért. Állatot, kutyát kínozó személy az embertársaival szemben is durva lelkületű. Gyermekre, akik agresszíven viselkednek az állatokkal szemben, szórakozásukat lelik az állatok kízásában, a kedves szülőknek idejében és nagyon komolyan oda kellene figyelniük, és tenniük kellene a rossz és helytelen viselkedés megfékezésére. A gyermekek durva, állatokat kízó személyisége felnőtt korukban is meghatározó lehet. Példamutatással, neveléssel, ha nem is lesz állatbarát, de elérhető, hogy ne legyen állatbántó. Meg lehet értetni, tanítani azt, hogy az állat értelmes lény, ha bántjuk, akkor fájdalmat okozunk neki. A szülők, nagyszülők viselkedési szokásait minden gyerek lemásolja, gyakorolja, azokkal él. Ha gyerekünk agresszív, durva viselkedését észleljük, nem kell azonnal körbe mutogatni, bűnbakot keresni, mert először is bennünk van a hiba. A személyiségnevelésben nekünk van a legnagyobb feladatunk, és ha ezt őszintén beismerjük és tudjuk, akkor valóban nevelhetjük gyermekeinket környezetünk és az állatok szeretetére.

